

آشنایی با هیئت معارف جنگ

به کوشش: معاونت طرح و برنامه و ارزیابی

آذرماه ۱۴۰۲

آشنایی با هیئت معارف جنگ «ویراست دوم»

به کوشش: معاونت طرح، برنامه و ارزیابی

حروف نگاری، ویرایش ادبی، فنی: الهه آموزگار

صفحه آرایی، طرح جلد: حامد خدمتی

نوبت و سال چاپ: ویراست دوم/ ۱۴۰۲

شمارگان: ۵۰۰

مرکز پخش: تلفن: ۲۲۴۸۹۰۰۲ نمابر: ۲۲۴۸۸۶۵۰

حق چاپ برای «هیئت معارف جنگ شهید سپهبد علی صبادشیرازی» محفوظ است.

www.maarefjang.ir

"از همه نگارندگان حوادث جنگ و همه کسانی که توان انجام وظیفه در این مهم را دارند، درخواست می‌کنم از ثبت و ضبط جزئیات این دوران غفلت نکنند و این گنجینه تمام نشدنی را برای آیندگان به ودیعه بگذارند."

"جنگ تحمیلی شکوه و عظمت ایمان و اسلام را در پهنای جهان منتشر نمود."

امام خمینی (ره)

"می‌خواهم بگویم که این جنگ یک گنج است. آیا ما خواهیم توانست از این گنج استفاده کنیم؟ آن هشت سال جنگ، بایستی تاریخ ما را تغذیه کند."

"دفاع مقدس مظهر حماسه است، مظهر معنویت و دینداری است، مظهر آرمان‌خواهی، مظهر ایثار و از خودگذشتگی است، مظهر ایستادگی، پایداری و مقاومت است، مظهر تدبیر و حکمت است، روایت آن جهاد نیز مقدس و جهاد است."

"یک رزمنده تا زمانی که خاطراتش را ثبت نکرده، هنوز چیزهایی به تاریخ و آینده و آرمانش بدهکار است."

مقام معظم رهبری حضرت آیت‌الله خامنه‌ای (مدظله‌العالی)

فرازهایی از پیام حضرت امام (ه) در اسفندماه ۱۳۶۷
خطاب به روحانیت سراسر کشور (در رابطه با پذیرش قطعنامه ۵۹۸)

صحیفه امام خمینی (ه)، جلد ۲۱، صفحه ۲۸۳

- ما هر روز در جنگ برکتی داشتیم که در همه صحنه‌ها بهره جسته‌ایم.
- ما انقلابمان را در جنگ به جهان صادر نموده‌ایم.
- ما مظلومیت خویش و ستم متجاوزان را در جنگ ثابت نموده‌ایم.
- ما در جنگ پرده از چهره تزویر جهان‌خواران کنار زدیم.
- ما در جنگ دوستان و دشمنان خود را شناخته‌ایم.
- ما در جنگ به این نتیجه رسیده‌ایم که باید روی پای خودمان بایستیم.
- ما در جنگ اُبَهِت دو ابرقدرت شرق و غرب را شکستیم.
- ما در جنگ ریشه‌های پربار انقلاب اسلامی‌مان را محکم کردیم.
- ما در جنگ حَسّ برادری و وطن‌دوستی را در نهاد یکایک مردمان بارور کردیم.
- ما در جنگ به مردم جهان و خصوصاً مردم منطقه نشان دادیم که علیه تمامی قدرت‌ها و ابرقدرت‌ها سالیان سال می‌توان مبارزه کرد.
- جنگ ما جنگ حق و باطل بود و تمام شدنی نیست.
- جنگ ما جنگ فقر و غنا بود.
- جنگ ما جنگ ایمان و ردالت بود و این جنگ از آدم تا ختم زندگی وجود دارد.

- جنگ ما موجب شد که تمامی سردمداران نظام‌های فاسد در مقابل اسلام احساس ذلت کنند.
- ما در جنگ برای یک لحظه هم نادم و پشیمان از عملکرد خود نیستیم؛ راستی مگر فراموش کرده‌ایم که ما برای ادای تکلیف جنگیده‌ایم و نتیجه، فرع آن بوده است.
- از همه اینها مهم‌تر، استمرار روح اسلام انقلابی در پرتو جنگ است، همه اینها از برکت خون‌های پاک شهدای عزیز هشت سال نبرد بود، از تلاش مادران، پدران و مردم عزیز در ده سال مبارزه با آمریکا، غرب و شوروی نشئت گرفته است.
- ملت ما تا آن روز که احساس کرد توان و تکلیف جنگ دارد، به وظیفه خود عمل نمود... آن ساعتی هم که مصلحت بقای انقلاب اسلامی را در قبول قطعنامه دید و گردن نهاد، باز به وظیفه خود عمل کرد.

معارف جنگ

«معارف جنگ» مجموعه‌ای از یافته‌ها، ذخایر و دستاوردهای جبهه‌های نبرد حق علیه باطل است که خداوند متعال به پاس فداکاری‌ها، ایثارگری‌ها و برکت خون شهدای والامقام، نصیب رزمندگان اسلام نموده و از سینه‌های جوشان آنها به سینه‌های پاک و تشنه نسل جوان انقلاب اسلامی منتقل می‌گردد.

«هیئت معارف جنگ» از پاییز سال ۱۳۷۳ با همت والای امیر سرافراز ارتش اسلام «شهید سپهد علی صیادشیرازی» شکل گرفت و در سال ۱۳۷۴ با تصویب کریمانه و حمایت‌های مادی و معنوی حضرت امام خامنه‌ای (مدظله)، مقام معظم رهبری و فرماندهی کل قوا، به صورت رسمی این رسالت مهم را با روحیه متعالی بسیجی برعهده گرفته و مفتخر است که با الهام از کلام نورانی خداوند متعال مبنی بر «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ»، با صداقت و تلاش دسته‌جمعی در این وادی مقدس گام نهاده و این رسالت افتخارآمیز را که با گرایش «پژوهشی - فرهنگی - عملیاتی و آموزشی» شکل گرفته است ادامه دهد و در این راه امید به لطف و یاری خداوند متعال دارد.

شیوه کار هیئت معارف جنگ در گردآوری تجارب جبهه‌های نبرد از سال ۱۳۷۳ تا سال ۱۳۷۸ بدین ترتیب بوده است که بر اساس زمان و مکان هر عملیات، جمعی از رزمندگان اسلام که در آن عملیات نقش مهمی را بر عهده داشته‌اند به منطقه عملیات عزیمت نموده و با یادآوری خاطرات خود در صحنه نبرد و برداشت‌های تحریری، صوتی و تصویری، مجموعه‌ای از حقایق و واقعیت‌های تلخ و شیرین را گردآوری نموده است. این هیئت بعد از سال ۱۳۷۸، همچنان با اجرای آموزش‌های میدانی، نسبت به تکمیل برداشت‌های میدانی عملیات ثامن‌الائمه^(ع) و سایر

عملیات‌ها اقدام نمود. چاپ بیش از ۲۱۰ عنوان کتاب مستند از وقایع هشت سال دفاع مقدس از سال ۱۳۷۹ تا پایان سال ۱۴۰۱ از اقدامات هیئت معارف جنگ می‌باشد.

آموزش معارف جنگ، از سال ۱۳۷۴ به صورت نظری و میدانی برای هر دوره از دانشجویان سال ۳ دانشگاه افسری امام علی^(ع) نذاجا و از سال ۱۳۸۲ نیز برای دانشجویان سال ۳ دانشگاه‌های افسری هوایی، دریایی و فارابی و از سال ۱۳۹۴ برای دانشجویان سال ۳ دانشگاه قرارگاه پدافند هوایی خاتم‌الانبیاء^(ص) به اجرا درآمده و تا پایان سال ۱۴۰۱، تعداد ۳۵۵۹۱ نفر از فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌های مزبور را در دو مرحله نظری و میدانی مورد آموزش قرار گرفته‌اند.

هیئت معارف جنگ همچنین از سال ۱۳۸۷ آموزش کارکنان وظیفه در مقاطع تحصیلی فوق دیپلم، لیسانس، فوق لیسانس و دکترا در مراکز آموزش وظیفه را پی‌ریزی نمود و این عزیزان در زمان آموزش مقدماتی و قبل از عزیمت به یگان‌های سازمانی خود به مدت شانزده ساعت آموزش معارف جنگ را برابر برنامه آموزشی طی نموده که تا پایان سال ۱۴۰۱، بیش از ۶۶۴ هزار نفر از کارکنان وظیفه که فارغ‌التحصیل دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور می‌باشند، آموزش نظری معارف جنگ را فرا گرفته‌اند.

آموزش معارف جنگ برای کلیه دانش‌آموزان پایور اجا از سال ۱۳۸۷ در آموزشگاه نظامی جوادالائمه نذاجا برگزار می‌گردید و از سال ۱۳۹۸ این آموزش‌ها در ۵ مرکز آموزش اجا (جوادالائمه^(ع) نذاجا، تفنگداران دریایی نذاجا، باقرالعلوم^(ع) نذاجا، شهید خضریی نهاجا و علی‌اکبر^(ع) نپاجا) برنامه‌ریزی شد، که بر این اساس تا پایان سال ۱۴۰۱، تعداد ۱۴۸۸۰ نفر دانش‌آموز پایور به مدت ۱۶ ساعت در هر دوره، آموزش نظری معارف جنگ را فرا گرفته‌اند.

آموزش معارف جنگ برای دانشجویان دوره‌های عالی رسته‌ای با موضوع نقش رسته مربوطه در دفاع مقدس به مدت ۸ ساعت برگزار شد که از سال ۱۳۹۰ تا پایان سال ۱۴۰۱، آموزش‌ها در ۱۸ مرکز برای تعداد ۱۲۶۹۱ نفر دانشجو برگزار گردیده است.

از بهمن سال ۱۳۹۳ تا پایان سال ۱۴۰۱، بیش از ۶۸۶ هزار نفر از سربازان دیپلم و زیر دیپلم نیز در هر دوره به مدت هشت ساعت تحت آموزش معارف جنگ قرار گرفته‌اند.

آموزش معارف جنگ برای دانشجویان دافوس آجا به مدت ۸ ساعت در ۴ جلسه در سال ۱۳۹۸ برای تعداد ۲۶۴ نفر برگزار شد.

آموزش معارف جنگ برای مدیران ارشد ساحفاجا به مدت ۸ ساعت برای تعداد ۲۲۰ نفر دانشجو در سال ۱۳۹۸ برگزار شد.

آموزش معارف جنگ برای مدیران ارشد عقیدتی سیاسی ارتش از سال ۱۳۹۹ تا ۱۴۰۱ برای تعداد ۱۵۷ نفر برگزار شد.

آموزش معارف جنگ برای استخدامیان ماده ۳۳ و ۵۲ قانون ارتش در سال ۱۴۰۱ برای تعداد ۳۴۰ نفر برگزار شد.

هیئت معارف جنگ «شهید سپهبد علی صیادشیرازی»

برای مقابله با دشمنان باستانی ما چه ارثی، چه سپاهی و چه بسیجی داریم و قدرت واحد ما چیست.

«شهید سپهبد علی صیادشیرازی-۱۳۶۴/۱۱/۲۶»

فهرست

سازمان و فعالیت‌های «هیئت معارف جنگ» را بشناسیم (از کلام شهید صیاد شیرازی)	۱
تاریخچه‌ای از تشکیل هیئت معارف جنگ	۵
آموزش نظری	۹
برداشت میدانی	۱۱
آموزش میدانی	۱۱
شهادت سپهبد علی صیادشیرازی	۱۲
فعالیت‌های هیئت معارف جنگ	۱۵
اصول کلی فعالیت‌های هیئت معارف جنگ	۱۶
فعالیت‌های هیئت معارف جنگ	۱۷
نتایج فعالیت‌ها و اقدامات هیئت معارف جنگ	۲۶
اساسنامه هیئت معارف جنگ	۲۷
ارکان هیئت معارف جنگ	۲۹
چرا این نهاد «هیئت معارف جنگ» نامگذاری شد؟	۳۳
۱. هیئت	۳۴
۲. معارف	۳۶
۳. جنگ	۳۶
نتیجه	۳۸
ترجمه و تفسیر مختصر آیه ۶۹ سوره عنکبوت	۴۳
برداشت کلی از آیه شریفه	۴۶

سازمان، و فعالیت‌های «هیئت معارف جنگ» را نشان می‌دهیم

(از کلام شهید صیاد شیرازی)

جهت دیدن و شنیدن کلام شهید صیادشیرازی، پردازش (اسکن) کنید.

نقش ارتش جمهوری اسلامی در پیروزی انقلاب و در مقابله با ضدانقلاب، در جنگ تحمیلی، نبردهای هشت ساله در دفاع مقدس، همه و همه مواردی هستند که برای همگان و تاریخ روشن نگردیده است و گاه توسط اشخاص و ارگان‌هایی که آگاهی و دانش لازم را ندارند، گفته شده است؛ لذا «هیئت معارف جنگ» در پاسخ به پرسش‌های کلی زیر، در تلاش اتخاذ روشی بوده است که در آن، به جای استفاده از واسطه‌ها در تحقیق و برداشت از صحنه‌های نبرد، خود فرماندهان و کسانی که در این فعالیت‌ها،

- سازمان و فعالیت‌های «هیئت معارف جنگ» را بشناسیم (از کلام شهید صیاد شیرازی) / ۳
- مسئولانه نقش داشتند، همت گمارده و با یادآوری و جمع‌آوری حقایق، در چهارچوب مقررات و ضوابط، بدان بپردازند.
۱. ارتش قبل از انقلاب اسلامی؛
 ۲. نقش ارتش در پیروزی انقلاب اسلامی؛
 ۳. ارتش و ضدانقلاب؛
 ۴. ارتش و جنگ تحمیلی؛
 ۵. نقش سپاه در مقابله با ضدانقلاب و جنگ تحمیلی؛
 ۶. نقش بسیج در جنگ تحمیلی؛
 ۷. نقش جهاد سازندگی در جنگ تحمیلی.

تاریخچه و روش تشکیل هیئت معارف جنگ

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ

(العنکبوت: ۶۹)

معارف جنگ تبیین دفاع مقدس است و "دفاع مقدس مظهر حماسه است، مظهر معنویت و دینداری است، مظهر آرمان‌خواهی، مظهر ایثار و از خودگذشتگی است، مظهر ایستادگی، پایداری و مقاومت است، مظهر تدبیر و حکمت است؛" (مقام معظم رهبری مدظله‌العالی)

و هیئت معارف جنگ این جهاد مقدس را روایت می‌کند، که این روایت نیز خود مقدس و جهاد است.

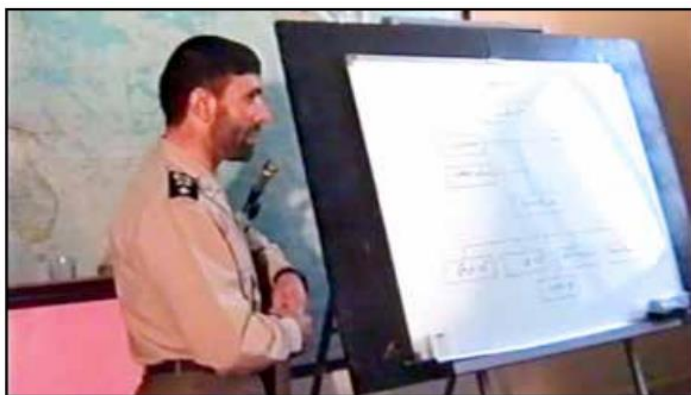
هیئت معارف جنگ با درک موقعیت حساس نظامی کشور و با احساس مسئولیت نسبت به وظیفه خطیر ضبط، ثبت و انتقال تجربیات دوران پرافتخار دفاع مقدس، با تلاش و جدیت به راه مقدس خود ادامه داده و با اعتقاد به اصل اولویت مصالح ملی و وحدت نیروهای مسلح، در ادامه این مسیر الهی از هیچ کوششی فروگذار نمی‌نماید.

نمی‌توان از هیئت معارف جنگ سخن گفت و از بنیان‌گذار شهید آن، امیر سرافراز ارتش اسلام شهید سپهبد علی صیادشیرازی یاد نکرد. شهید عزیز بر این عقیده بود که ذخائر و دستاوردهای ارزشمند جبهه‌های نبرد حق علیه باطل، که حاصل مجاهدت‌های بی‌نظیر رزمندگان و جان‌بر کفان اسلام و خون پاک هزاران شهید گرانقدر می‌باشد، نباید به دست فراموشی سپرده شود و رسالت خود را در قالب روایت عشق از ایثارگری‌ها و مجاهدت‌های عاشقانه و خالصانه رزمندگان اسلام در کران تا کران سرزمین اسلامی‌مان با ابتکاری معنی‌دار در سال ۱۳۷۳ از مسجد، که پایگاه انقلاب

تاریخچه‌ای از تشکیل هیئت معارف جنگ / ۷

اسلامی بود، جهت بیان خاطرات و انتقال تجربیات حاصل از مبارزه با ضدانقلاب و هشت سال دفاع مقدس، آغاز نمود. تلاش شهید عزیز ما (صیاد دل‌ها) در انتقال تجربیات جنگ به همین جلسات خلاصه نشد، زیرا دورنمای ایده ایشان برنامه‌ریزی و تدوین یک برنامه منسجم آموزشی و گسترده برای نسل جوان و همه آنانی بود که آن روزگار سخت را درک نکرده بودند؛ لذا در فرصت و موقعیت مناسب و با همکاری فرمانده وقت نیروی زمینی ارتش، در تاریخ ۱۳۷۴/۳/۹، با تشکیل جلسه‌ای در محل پادگان پشتیبانی آموزش نذاجا با حضور جمعی از هم‌زمان و هم‌فکران شهید، خط مشی اجرایی هیئت معارف توسط شهید سپهبد علی صیادشیرازی به شرح زیر تبیین گردید.

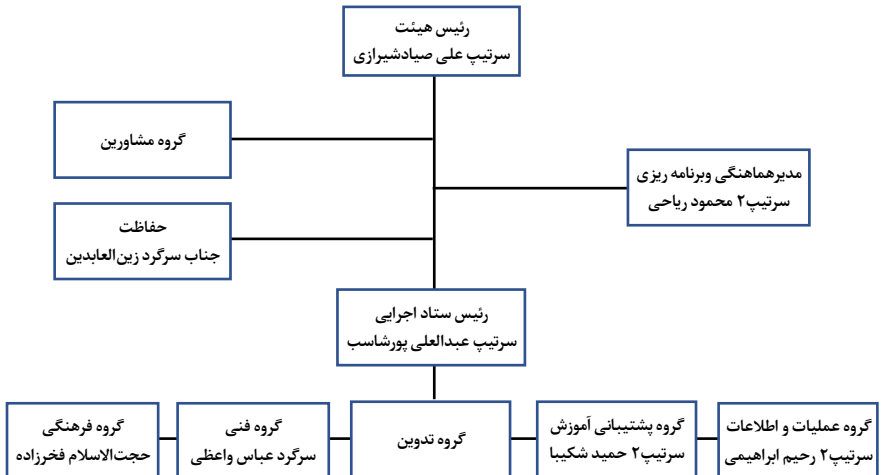
«من از تیمسار شکیبا تشکر می‌کنم که زحمت کشیدند و مقدمات کار اینجا را فراهم کردند. خدمت برادرانی هم که تشریف آوردند تا کارمان را از امروز رسماً شروع کنیم، خیرمقدم می‌گوییم.»

شهید سپهبد علی صیادشیرازی در حال تشریح سازمان هیئت معارف جنگ

«امروز شروع مقدماتی کار ماست. بعد کم کم که جلو می‌رویم، هر بخشی می‌تواند کارش را با هماهنگی رئیس ستاد اجرایی برنامه‌ریزی کند. برای کاری که در پیش است، سه برنامه داریم: یکی، آخرین توجیه درباره روش کارمان است که در این مورد دستورالعملی تهیه شده است؛ بعد مکانیت اینجا را یک بار دیگر بررسی می‌کنیم؛ برنامه بعدی هم شروع کار است، که در آن، خود من امروز شرکت می‌کنم. امروز حدود نیم ساعت کار می‌کنیم، که تقریباً شروع کار باشد و ان شاء الله برنامه‌ریزی روزهای بعد بشود. مقدمه کار را هم قبل از اینکه شروع کنیم، مرور خواهیم کرد.

سازمان نهایی برای انجام مأموریت همین طرح کلی است که ملاحظه می‌فرمایید.»

تاریخچه‌ای از تشکیل هیئت معارف جنگ / ۹

«هیئت غیرسازمانی و افتخاری موظف شده است که صحنه‌های رزم و رزم‌آوری رزمندگان اسلام را جمع‌آوری کند. این هیئت یک سرپرست دارد که مسئولیتش را خود من به عهده می‌گیرم.»

«هم‌اکنون سینه فرماندهان جنگ‌دیده ما سرشار از آگاهی‌ها و تجربه‌های فراوان درباره جنگ است. یکی از اهداف مهم در معارف جنگ، انتقال چنین ارزش‌هایی به نظامیان جوان نیروهای مسلح می‌باشد. مطالب فراوانی مشتمل بر هنر جنگ، رهبری نظامی و تاکتیک را در دوران تحصیل نظامی مطالعه کرده بودیم، لیکن نبرد هشت‌ساله جنگ تحمیلی به ما این فرصت را داد که ضمن بکارگیری علم تئوریک خود، عملاً با رزم در راه خدا آشنا شویم و به این معرفت برسیم که بسیاری از دانستنی‌ها هست که نمی‌توان در کتاب‌ها به آن دست یافت. ان‌شاءالله به تدریج، به اندازه فرصتی که داریم، در طول سال تحصیلی به آن خواهیم پرداخت.»

آموزش نظری

شهید صیادشیرازی کار آموزش را از دانشگاه افسری امام علی(ع) نیروی زمینی آغاز کرد. اولین گام‌ها برای رسیدن به اهداف شهید، تشکیل کلاس‌های آموزشی به مدت یک ساعت در هفته در آن دانشگاه و با جلب همکاری افتخاری تعدادی از یاران و هم‌زمان علاقمندی، که خود در صحنه‌های مختلف عملیات دفاع مقدس حضور فعال و مؤثر داشتند، آغاز شد. این کلاس‌ها مورد استقبال شدید دانشجویان، فرماندهان و اساتید دانشگاه قرار گرفت.

شهید عزیز گام دوم را اینگونه برداشت، که برای تداوم برنامه و گسترش آن، تدبیر، حمایت و تأیید مقام معظم رهبری و فرماندهی کل قوا بسیار

راهگشا است و شتابی چندبرابر برای پیشبرد کار و مجوزی برای همکاری فرماندهان و دست‌اندرکاران ایجاد خواهد نمود. لذا با حضور در محضر فرماندهی معظم کل قوا، مراتب را به استحضار معظم‌له رساند. خود شهید عزیز در این باره می‌فرماید:

«موضوع را خدمت مقام معظم فرماندهی کل قوا مطرح کردم، معظم‌له

فرمودند:

تیمسار صیادشیرازی؛ تبیین معارف جنگ به وسیله شما برای رزمندگان ارتش جمهوری اسلامی ایران، کاری است مفید و به سود ارتش.

و این بر من حجت تمام شد.»

برای شنیدن کلام شهید صیادشیرازی در این خصوص، پردازش کنید.

می‌توان گفت در تاریخ ۱۳۷۶/۹/۲، با فرمان مقام معظم رهبری و فرماندهی کل قوا، که کتباً از سوی دفتر نظامی معظم‌له ابلاغ گردید، پایه‌های تشکیل رسمی هیئت معارف جنگ بنا نهاده شد و این نهال نوپا با فکر و ابتکار شهید صیادشیرازی و با تأیید و مساعدت‌های مادی و معنوی مقام معظم رهبری و همکاری صمیمانه و خالصانه جمعی از هم‌زمان و هم‌فکران شهید آغاز به کار کرد.

برداشت میدانی

در تداوم برنامه‌های آموزشی دانشجویان دانشگاه افسری امام علی (ع) و به منظور ماندگاری و داشتن پشتیبانی قوی و مستند تاریخی حماسه‌های رزمندگان اسلام، ایده دیگری به ذهن شهید خطور می‌کند و آن ثبت و ضبط صحنه‌های دفاع مقدس با استفاده از روش‌های بازسازی صحنه‌ها و برداشت میدانی و به تصویر کشیدن صحنه‌های عملیات و تشریح نبردهای ماندگار در مناطق عملیاتی مربوطه از زبان فرماندهان و مسئولین وقت در دوران دفاع مقدس بود، که با همت و تلاش و سختی‌های فراوان آغاز شد. برداشت میدانی و جمع‌آوری تجارب جبهه‌های نبرد علیه ضدانقلاب و عملیات‌های دفاع مقدس توسط کارشناسان و با استفاده از اسناد و مدارک و مستندات موجود، پس از تطبیق با صحنه‌های رزم و خاطرات بیان شده به عنوان یک مستند آموزشی جهت بهره‌برداری در کلاس‌های آموزش و ضبط و ثبت در تاریخ جنگ، گنجینه بسیار ارزشمندی است که به یادگار از آن شهید بزرگوار در هیئت معارف جنگ باقی مانده است.

جهت مشاهده تصاویر برداشت میدانی پردازش کنید.

آموزش میدانی

در ادامه آموزش نظری در دانشگاه افسری امام علی (ع)، اولین آموزش میدانی معارف جنگ به سرپرستی صیادشیرزی در اردیبهشت‌ماه ۱۳۷۵ به

مدت پنج روز در منطقه عملیاتی شمال غرب برای دانشجویان دانشگاه امام علی(ع) نذاجا انجام شد و در واقع، سنگ بنای آموزش‌های نظری و میدانی معارف جنگ از این دانشگاه بنا نهاده شده است.

جهت مشاهده تصاویر آموزش میدانی پردازش کنید.

شهادت سپهبد علی صیادشیرازی

در تاریخ ۱۳۷۸/۱/۲۱، امیر صیادشیرازی در مقابل درب منزل به صورت ناجوانمردانه و مظلومانه به دست منافقین کوردل ترور و به فیض شهادت، که آرزوی قلبی او بود، نائل گشت؛ ولی پرچمی که به منظور آگاهی و بصیرت و انتقال تجربیات دفاع مقدس به نسل جوان و ثبت حقایق رویدادهای جنگ با مرارت‌ها و سختی‌های فراوان توسط امیرالشهدای جمهوری اسلامی ایران برافراشته شده بود، با شهادت ایشان هیچ‌گاه به زمین نیفتاد و یاران باوفای او، این پرچم را همچنان برافراشته نگاه داشتند.

در ابتدا، امیر سرتیپ سید حسام هاشمی سکاندار این مسئولیت سنگین گردید و در بهمن‌ماه ۱۳۷۸، با درخواست فرماندهی وقت کل ارتش جمهوری اسلامی ایران و عنایت ویژه و تصویب مقام معظم رهبری و فرماندهی کل قوا، امیر سرتیپ ناصر آراسته به ریاست هیئت معارف جنگ منصوب گردید.

تاریخچه‌ای از تشکیل هیئت معارف جنگ / ۱۳

برای مشاهده تصاویر مراسم وداع با پیکر سلمان ارتش ج.ا.ا پردازش کنید.

از این تاریخ، هیئت معارف جنگ به نام
«شهید سپهبد علی صیادشیرازی» مزین گردید.

اصول کلی فعالیت‌های هیئت معارف جنگ

۱. مبانی بنیانی هیئت معارف جنگ

اسلام - ایران - انقلاب - رهبری

۲. اولویت‌های هیئت معارف جنگ

(۱) آموزش معارف جنگ

(۲) انتقال تجربیات دفاع مقدس به نسل جوان

(۳) تاریخ شفاهی و جمع‌آوری خاطرات

(۴) تدوین، تألیف و انتشار کتاب در حوزه دفاع مقدس

(۵) فعالیت‌های رسانه‌ای در مباحث دفاع مقدس

برای شنیدن کلام شهید صیادشیرازی مبنی بر تأکید حضرت آقا درخصوص کلاس‌ها،
پردازش کنید.

۳. نقشه راه هیئت معارف جنگ

نقشه راه این هیئت مبتنی بر فرمایش مقام معظم رهبری و فرماندهی کل
قوا می‌باشد، که فرمودند:

«هشت سال دفاع مقدس مظهر حماسه، معنویت و دینداری،
آرمان‌خواهی و ایثار و از خودگذشتگی، ایستادگی، پایداری و
مقاومت، تدبیر، حکمت و شکوفایی استعدادها و ظرفیت‌هاست، که
هر ملتی به داشتن برخی از آنها به خود می‌بالد.»

۴. ملاحظات اساسی در ارائه آموزش های معارف جنگ

- (۱) مصالح ملی
- (۲) وفاق ملی
- (۳) رعایت احترام اقلیت های دینی قانونی و قومیت های کشور
- (۴) نگرش به جنگ به صورت فراسازمانی (ارتش، سپاه، بسیج، جهاد، ژاندارمری، شهربانی، کمیته انقلاب اسلامی، گمجن عشایری، ستاد جنگ های شهید چمران، پیشمرگ کرد مسلمان، وزارت دفاع، وزارت خارجه و کلیه اقشار مردم)
- (۵) فرماندهی و رهبری حضرت امام (ره) در دفاع مقدس
- (۶) فرماندهی و فرمانبرداری عملیاتی در ابعاد تاکتیکی، صحنه و راهبردی دفاع مقدس
- (۷) وحدت نیروهای مسلح
- (۸) مبانی بین دینی
- (۹) دکترین دفاعی و بازدارندگی جمهوری اسلامی ایران

فعالیت های هیئت معارف جنگ

با توجه به نیت پاک بنیان گذار هیئت معارف جنگ و اعتقاد عمیق مسئولین جدید و تلاش مجدّانه آنان، بحمدالله روز به روز برنامه های آموزشی، علمی - پژوهشی، فرهنگی، تبلیغاتی و... این هیئت گسترش یافته است و امروز به حول و قوه الهی و حمایت بی دریغ امیر فرماندهی محترم کل اجا و هیئت رئیسه و معاونت های محترم اجا، فرماندهان محترم نیروها و رؤسای محترم سازمان های عقیدتی سیاسی و حفاظت اطلاعات اجا و کارکنان پایور

و وظیفه غیور ارتش حزب الله، همت و تلاش همزمان و همفکران شهید عزیز، فعالیت‌های هیئت معارف در زمینه‌های مختلف گسترش چشمگیری پیدا کرده است، که به بخشی از این پیشرفت‌ها اشاره می‌شود.

الف) آموزش

محور اصلی فعالیت‌های هیئت معارف جنگ «آموزش» می‌باشد، که معاونت آموزشی هیئت معارف جنگ، با دو مدیریت «آموزش پایور» و «آموزش وظیفه» مسئولیت اجرایی این فعالیت را بر عهده دارد.

۱. آموزش نظری معارف جنگ دانشجویان دانشگاه‌های افسری اجا

آموزش نظری معارف جنگ دانشجویان دانشگاه افسری امام علی (ع)، که از سال ۱۳۷۴ با یک جلسه آموزش در هفته آغاز شده بود، به تدریج گسترش یافته، به طوری که از سال ۱۳۸۲، برای کلیه دانشجویان دانشگاه‌های افسری نیروی زمینی، نیروی هوایی، نیروی دریایی، دانشگاه علوم و فنون فارابی و در سال‌های اخیر، با تأسیس دانشگاه پدافند هوایی خاتم‌الأنبیاء (ص) به مدت ۵۲ ساعت برای کلیه دانشجویان دانشگاه‌های افسری اجا به اجرا درآمده است.

برای مشاهده تصاویر آموزش نظری معارف جنگ دانشگاه‌ها پردازش کنید.

۲. آموزش میدانی دانشجویان دانشگاه های افسری اجا

دانشجویان سال سوم دانشگاه های افسری ارتش، که به صورت مشترک و همزمان در مناطق عملیاتی جنوب غرب به اجرا گذاشته می شود، یکی از گسترده ترین و جذاب ترین بخش های هیئت معارف جنگ می باشد که در واقع، در قالب یک رزمایش نظامی با هماهنگی و پشتیبانی بسیار نزدیک و بی دریغ فرماندهی محترم کل ارتش و فرماندهان نیروها، سازمان های عقیدتی سیاسی، حفاظت اطلاعات و کلیه یگان های ارتش جمهوری اسلامی ایران مستقر در مناطق عملیاتی جنوب غرب تحقق می یابد.

برای مشاهده تصاویر آموزش میدانی معارف جنگ پردازش کنید.

این آموزش در وسعتی به مساحت ۱۵ هزار کیلومترمربع از دوکوهه تا بندر امام خمینی (ره) ماهشهر و طی مسافت ۳۸۰۴ کیلومتر جاده ای، ریلی و دریایی و استقرار در سه اردوگاه آموزشی رزمی «دوکوهه»، «میشداغ» و «پادگان دژ» و سه توقفگاه آموزش رزمی «بندر امام (ره)»، «پایگاه هوایی وحدتی» و «پایگاه پدافند هوایی دزفول» معمول می گردد، که در این راستا، دانشجویان در چهار رزمایش همراه با تیراندازی هوایی، هوانیروز، تانک، عملیات رزم شبانه میشداغ و نصب پل رزمی در دارخوین بر روی رودخانه کارون حضور می یابند.

در طی این مدت، دانشجویان دانشگاه‌ها با حضور در ۲۶ رزمگاه (کلاس آموزشی)، در خصوص ۱۰ عملیات بزرگ و مهم انجام‌شده در دفاع مقدس، در منطقه جنوب غرب کشور آموزش می‌بینند.

۳. آموزش نظری سایر کارکنان پایور و وظیفه

در راستای تدابیر فرماندهی معظم کل قوا و حمایت‌های فرماندهی محترم کل ارتش جمهوری اسلامی ایران، مبنی بر تعمیم آموزش‌های معارف جنگ به سایر کارکنان پایور در دوره‌های طولی و عرضی در مراکز آموزشی نیروهای چهارگانه اجا، آموزش معارف جنگ برای دانشجویان دوره فرماندهی و ستاد و دوره عالی رسته‌ای و دانش‌آموزان پایور برنامه‌ریزی شده است.

۱) دانشجویان دوره عالی

آموزش معارف جنگ برای دانشجویان دوره عالی به مدت هشت ساعت و با رعایت سطح آگاهی‌های علمی و نظامی آنان، از سال ۱۳۹۰ آغاز گردیده و سرفصل‌های آموزش منطبق با رسته مربوطه برنامه‌ریزی و اجرا می‌گردد.

۲) دانش‌آموزان پایور

آموزش معارف جنگ برای دانش‌آموزان پایور به مدت ۱۶ ساعت، پس از خاتمه دوره مقدماتی و در دوره عمومی دانش‌آموزان در نیروی مربوطه انجام می‌شود.

۳) کارکنان وظیفه

۱- از آنجایی که سربازان وظیفه، رشته مقدس پیوند ارتش با ملت شریف ایران می باشند و این عزیزان سفیران و مبلغان ارتش در جامعه هستند، آموزش معارف جنگ برای آنان از اهمیت خاصی برخوردار است. لذا آموزش معارف جنگ برای دانشجویان وظیفه از مقطع لیسانس تا دکتری به مدت ۱۶ ساعت در مراکز آموزشی کلیه نیروهای ارتش اجرا می گردد. این عزیزان در زمان آموزش مقدماتی و قبل از اینکه به یگان محل خدمتی خود عزیمت نمایند، با جان فشانی ها و ایثارگری های سربازان و رزمندگان پیشکسوت در لباس مقدس سربازی قبل از خود آشنا می شوند.

۲- از بهمن ماه ۱۳۹۳، آموزش نظری مقدماتی معارف جنگ برای سربازان عادی از مقطع فوق دیپلم به پایین به مدت هشت ساعت در مراکز آموزشی اجا برای کلیه سربازان انجام می شود.

اینک هیئت معارف جنگ افتخار دارد کلیه کارکنان ورودی ارتش، اعم از پایور و وظیفه را در مراکز آموزش سراسر کشور تحت پوشش آموزش خود قرار داده و آنان را با فرهنگ، علم، تدبیر، ایثار و حماسه دفاع مقدس آشنا می نماید.

برای مشاهده تصاویر آموزش نظری معارف جنگ کارکنان وظیفه پردازش کنید.

ب) تحقیق و پژوهش در حوزه دفاع مقدس

معاونت علمی - پژوهشی هیئت معارف جنگ وظیفه دارد درخصوص موضوعات مختلف عملیات در هشت سال دفاع مقدس و همچنین، پاسخ به برخی ابهامات و پرسش‌ها با استناد به مدارک و اسناد موجود، تحقیق نموده و در صورت لزوم، با تهیه مقالات علمی - نظامی، پاسخگوی این سوالات و ابهامات باشد.

ج) چاپ و انتشار کتاب

مرکز انتشارات هیئت معارف جنگ در بخش تألیف و تدوین کتاب با موضوع دفاع مقدس فعالیت دارد. خوشبختانه با همت پیشکوهستان و همکاران هیئت معارف جنگ، اقدامات بسیار خوب و منسجمی از سال‌های پیش صورت گرفته و این فعالیت همچنان با روند مناسبی در مدیریت انتشارات هیئت معارف ادامه دارد، که به طور میانگین، ۱۵ عنوان کتاب در هر سال تألیف و منتشر می‌شود.

تاکنون بیش از ۲۱۰ عنوان کتاب با موضوع دفاع مقدس تألیف و به چاپ

رسیده است.

برای مشاهده عناوین منتخب کتاب‌ها پردازش کنید.

د) اقدامات فرهنگی و روابط عمومی

بخش های سمعی و بصری، تبلیغات، روابط عمومی و مرکز اسناد صوتی و تصویری و کتابخانه زیرمجموعه معاونت فرهنگی می باشند. تهیه گزارشات، تهیه فیلم های تبلیغی و آموزشی، حضور در نمایشگاه ها و فعالیت های فرهنگی و جلسات سخنرانی به مناسبت های مختلف از وظایف بخش سمعی و بصری و تبلیغات می باشد. جمع آوری، نگهداری اسناد مکتوب و صوتی و تصویری دفاع مقدس از دیگر وظایف این مجموعه می باشد، که همراه با مدیریت و نگهداری کتابخانه هیئت معارف جنگ، مجموعه باارزشی را برای محققین و علاقمندان حوزه دفاع مقدس فراهم می نماید.

ه) تاریخ شفاهی

تاریخ شفاهی یکی از مدیریت های هیئت معارف جنگ می باشد، که با دعوت از فرماندهان و پیشکسوتان دفاع مقدس در مورد ثبت خاطرات آنان اقدام می نماید. تاکنون چندین کتاب از خاطرات رزمندگان ارتشی، تدوین، چاپ و منتشر گردیده است.

و) پایگاه اطلاع رسانی

هیئت معارف جنگ شهید سپهبد علی صیادشیرازی برابر منویات فرماندهی معظم کل قوا و همگام با خط مشی فرماندهی کل ارتش جمهوری اسلامی ایران در چهارچوب آئین نامه گرامیداشت مناسبت های ملی دفاع مقدس و مقاومت، مصوب یازدهمین جلسه هیئت امنای بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش های دفاع مقدس با دامنه موضوعی مناسبت های ملی دفاع مقدس، روز جهانی مقاومت، روز ملی راهیان نور، سالروز عملیات های

دفاع مقدس و نیز مناسبت‌های خاص به منظور تبیین معارف جنگ و انتقال تجربیات هشت سال دفاع مقدس به نسل جوان اجا (پایور و وظیفه) و سایر علاقمندان به تاریخ جنگ تحمیلی عراق علیه ایران و دفاع مقدس و تقویت و ارتقاء روحیه فداکاری، مسئولیت‌پذیری و ایثار و شهادت‌طلبی، پایگاه اطلاع‌رسانی هیئت معارف جنگ شهید سپهبد علی صیادشیرازی را ایجاد و از ظرفیت‌های بالقوه فضای مجازی برای آگاهی‌بخشی و اطلاع‌رسانی از فعالیت‌های این هیئت اقدام می‌نماید.

جهت مشاهده پایگاه اطلاع‌رسانی هیئت معارف جنگ پردازش کنید.

ز) گروه‌های معارف جنگ مناطق و استان‌ها

با توجه به گسترش فعالیت‌های هیئت معارف جنگ در سطح کشور و تقریباً در تمامی پایگاه‌ها و پادگان‌های نیروهای مختلف ارتش، ضرورت تشکیل گروه‌های معارف مناطق و استان‌ها برای کمک و سهولت در ارائه خدمات آموزشی، بیش از پیش نمایان گردید و خوشبختانه با همکاری بسیار نزدیک و صمیمانه فرماندهی محترم نیروی زمینی و مساعدت سایر نیروها، در حال حاضر، در مناطق و استان‌های مشروحه زیر، گروه‌های معارف جنگ فعال و در حال انجام وظیفه می‌باشند:

گروه‌های مناطق معارف جنگ شامل: شمال غرب (آذربایجان غربی، کردستان، آذربایجان شرقی)، جنوب غرب و غرب (خوزستان، ایلام،

فعالیت های هیئت معارف جنگ / ۲۵

کرمانشاه)، شمال شرق (گلستان، خراسان رضوی، خراسان شمالی) و جنوب شرق (کرمان، یزد)، منطقه دریای خزر (مازندران، گیلان) گروه های استانی معارف جنگ شامل: استان های اصفهان، فارس، سیستان و بلوچستان، خراسان جنوبی، سمنان.

هیئت رئیسه، معاونت ها، مدیریت ها و رؤسای گروه های استانی هیئت معارف جنگ

نتایج فعالیت‌ها و اقدامات هیئت معارف جنگ

هیئت معارف جنگ بر این است تا با انتقال غیرت، ایثار، جنگجویی، فداکاری، رشادت، شهادت‌طلبی، ایستادگی و مقاومت، حکمت و تدبیر دفاع مقدس و آسیب‌پذیری‌های آن دوران خون و حماسه، بتواند نتایج زیر را در رزم‌پژوهان بر جای گذارد.

۱) استمرار و افزایش قدرت بازدارندگی ملی جمهوری اسلامی ایران.

۲) اعتلای قدرت دفاعی از نظر روحیه، انضباط، آموزش، تسلیحات و تجهیزات، علم و حکمت نبرد در صورت بروز جنگ.

اسانامه هینت معارف جنک

بر اساس تدابیر اولیه شهید عزیز صیادشیرازی و با توجه به گسترش فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی، فرهنگی و تبلیغاتی آن هیئت، اساسنامه «هیئت معارف جنگ، با اهداف مشروحه زیر تهیه گردیده است:

الف) بیان تاریخ پرافتخار و حماسه‌آفرین دوران دفاع مقدس و انتقال تجربیات رزمی پیشکسوتان جنگ به نسل جدید ارتش و جوانان عزیز و افزایش آگاهی نظامی آنان.

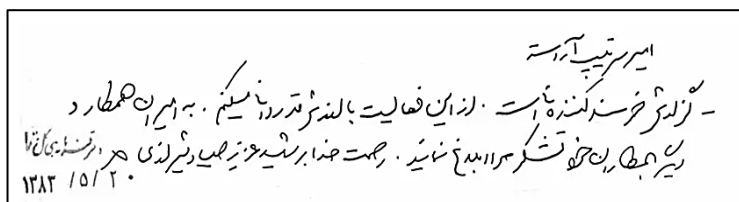
ب) تبیین نقش امام(ره) و رهبری در اداره جنگ و نقش ارتش و سایر نیروهای مسلح و مردم در دفاع از اسلام، نظام اسلامی و میهن اسلامی‌مان و رفع برخی شبهات ایجادشده در مورد دفاع مقدس.

ج) افزایش بصیرت و ترویج روحیه ایثار و خدمت به این نظام مقدس و تبیین رسالت خطیر جوانان در حفظ این انقلاب و دستاوردهای آن و ایجاد روحیه حماسی و سلحشوری و میل جنگجویی با استکبار و روحیه امید در مقابل تهدیدات، خطرات احتمالی، بحران‌ها و مقابله با هجوم فرهنگی دشمن، تعمیم فرهنگ مقاومت، خودباوری و اعتماد به توانمندی‌های داخلی.

اساسنامه هیئت معارف جنگ در تاریخ ۱۳۹۵/۳/۹ به تصویب اعضای محترم هیئت امناء رسیده و در تاریخ ۱۳۹۶/۶/۱۹، طی گردشکاری به استحضار مقام معظم رهبری و فرماندهی کل قوا رسید، که مورد تأیید معظم‌له قرار گرفته است.

اوامر فرماندهی معظم کل قوا در رابطه با فعالیت‌های هیئت معارف جنگ با عنایت و الطاف الهی، یکی از عوامل مهم موفقیت‌های هیئت معارف جنگ شهید سپهبد علی صیادشیرازی، تدابیر، حمایت و هدایت‌های ارزشمند فرماندهی معظم کل قوا می‌باشد.

برابر روش، کلیه فعالیت‌های هیئت معارف جنگ در مقاطع مختلف زمانی، طی گزارشات عرضی و یا در شرفیابی رئیس هیئت معارف، به استحضار مقام معظم فرماندهی کل قوا رسیده و رهنمودها و تدابیر نورانی ایشان باعث استمرار مشتاقانه، سرعت و قوام حرکت مجموعه هیئت معارف گردیده است.

جهت مشاهده سایر اوامر صادره، پردازش کنید.

ارکان هیئت معارف جنگ

الف) هیئت امناء

ب) رئیس هیئت معارف جنگ

ج) شورای سیاستگذاری

د) ساختار سازمانی و قابل انعطاف

الف) هیئت امناء

۱) فرمانده کل ارتش ج.ا.ا (رئیس هیئت امناء)

۲) رئیس هیئت معارف جنگ (جانشین هیئت امناء)

۳) معاون هماهنگ کننده ف کل اجا (معاون هماهنگ کننده هیئت امناء)

۴) فرمانده نیروی زمینی (عضو هیئت امناء)

۵) فرمانده پدافند هوایی (عضو هیئت امناء)

۶) فرمانده نیروی هوایی (عضو هیئت امناء)

۷) فرمانده نیروی دریایی (عضو هیئت امناء)

۸) رئیس سازمان عقیدتی سیاسی (عضو هیئت امناء)

۹) رئیس سازمان حفاظت اطلاعات (عضو هیئت امناء)

۱۰) جانشین معارف جنگ (دبیر هیئت امناء)

* جلسات هیئت امناء سالانه یک بار منعقد می گردد و بنا بر ضرورت،

طبق درخواست هرکدام از اعضاء و تصویب رئیس هیئت امناء، جلسات ویژه تشکیل می گردد.

ب) رئیس هیئت معارف جنگ

رئیس هیئت توسط فرماندهی معظم کل قوا منصوب می گردد و اداره

هیئت معارف جنگ را بر اساس اهداف و معارف هیئت عهده دار می باشد.

ج) شورای سیاستگذاری

اعضای شورای سیاستگذاری شامل دو گروه به شرح زیر می باشند:

۱) اعضای دائم

۱- رئیس هیئت معارف جنگ

۲- نماینده فرماندهی کل ارتش ج.ا.ا

۳- جانشین هیئت معارف جنگ

۴- معاون هماهنگ کننده هیئت معارف جنگ

۵- معاون آموزشی هیئت معارف جنگ

- ۶- معاون علمی - پژوهشی هیئت معارف جنگ
- ۷- معاون طرح و برنامه و ارزیابی هیئت معارف جنگ
- ۸- معاون فرهنگی هیئت معارف جنگ
- ۹- دو نفر از اعضای گروه مشاورین هیئت معارف جنگ
- ۱۰- دبیر شورای سیاستگذاری هیئت معارف جنگ

۲) اعضای مدعو

این اعضاء شامل کارشناسان مسئول در معاونت‌ها و ادارات آموزشی و فرهنگی اجا، فرماندهان و مسئولین آموزشی یگان‌های ذیربط و یا کارشناسان لشکری و کشوری می‌باشند، که بنا به ضرورت و تشخیص شورای سیاستگذاری و یا رئیس هیئت معارف جنگ، به جلسه و یا جلسات شورای مذکور دعوت می‌گردند.

این شورا عموماً به صورت هفتگی در هیئت معارف جنگ و در جهت بهبود اقدامات هیئت معارف جنگ، رفع معایب و نواقص و گسترش محاسن و بهره‌وری مطلوب و اتخاذ تصمیمات مناسب (کوتاه‌مدت، میان‌مدت، درازمدت) تشکیل می‌گردد.

د) ساختار سازمانی قابل انعطاف

فعالیت‌های هیئت معارف جنگ با ساختار سازمانی مختص خود، انجام

می‌گیرد.

برای مشاهده ساختار سازمانی هیئت معارف جنگ، پردازش کنید.

چرا اینسرها «هیئت معارف جنگ» نامگذاری شد؟

هیئت معارف جنگ نامی است که توسط امیرالشهدای جمهوری اسلامی ایران، شهید سپهبد علی صیادشیرازی، از ابتدای فعالیت این مجموعه آموزشی، پژوهشی و فرهنگی بر آن نهاده شده است. همواره این سوال برای مخاطبین از قشرهای مختلف پیش آمده است که:

چرا هیئت؟ به جای «هیئت» می‌شد از کلماتی مانند مؤسسه، پژوهشکده، بنیاد، سازمان و... استفاده کرد.

چرا معارف؟ به جای «معارف» می‌شد از کلماتی مانند اطلاعات، تجربیات، دانستنی‌ها و... استفاده کرد.

چرا جنگ؟ چرا از واژه «جنگ» استفاده کرده‌ایم؟ حال که کشور ما هیچ‌گاه آغازگر جنگ نبوده و در آینده هم نخواهد بود. در صورتی که دفاع را حق مشروع، عقلانی و عقیدتی خود می‌دانیم، بهتر بود که به جای کلمه «جنگ» از «دفاع مقدس» استفاده می‌شد.

در پاسخ به این سوالات، بررسی مختصری انجام گردید، که حاصل آن به شرح زیر بیان می‌گردد:

۱. هیئت

الف) هیئت در معنای لغوی آن

✓ شکل، ساختار و صورت ظاهری هر چیزی یا هرکسی.

ب) هیئت در فرهنگ فارسی عمید

✓ هیئت اسم است و ریشه آن عربی است و جمع آن نیز هیئات می‌باشد.

✓ معنی هیئت:

○ کیفیت، شکل و صورت چیزی، حال.

○ عده و دسته‌ای از مردم.

چرا این نهاد «هیئت معارف جنگ» نامگذاری شد؟ / ۳۵

○ نجوم (علمی که درباره ستارگان بحث می‌کند) (ستاره‌شناسی).

ج) هیئت در فرهنگ معین

✓ صورت، حال، کیفیت، علم نجوم.

✓ مترادف آن: حالت، نهاد، وضع، ریخت، شکل، صورت، ظاهر،

قیافه و نشان.

✓ برابر پارسی آن: انجمن، ریخت، دسته، گروه.

د) هیئت در دانشنامه اسلامی

✓ نوعی تشکل مذهبی بر محور عزاداری برای سیدالشهداء و ائمه

اطهار(ع) می‌باشد (تشکلی که مبین و مبلّغ فرهنگ عاشورا و

مکتب حسینی است).

✓ مجموعه‌هایی از مردم هر محله در شهرها یا روستاها که برای

سوگواری و روضه‌خوانی نسبت به امام حسین(ع)، بویژه در ایام

عاشورا تشکیل می‌شود.

✓ علم هیئت یا علم فلک، نجوم سنتی است که بیشتر به مطالعه

حرکات و جایگاه اجرام فلکی می‌پردازد.

ه) هیئت در معنی مفهومی

✓ عده‌ای از مردم.

✓ گروهی که برای موضوعی خاص کار می‌کنند.

✓ دسته‌ای که اجرای امری را به عهده دارند.

و) هیئت در معنی اصطلاحی

✓ به گروه، دسته یا عده‌ای اطلاق می‌شود که مستقل بوده و بدون

وابستگی به مؤسسه، سازمان، بنیاد، ارگان و یا حزبی عمل نموده

و بدون اتکاء به تشکیلاتی، چه دولتی و چه خصوصی، به طور مستقل فعالیت نموده و امکانات و ملزومات آن توسط خود اعضاء و سایر مشارکتهای مردمی مهیا و ارائه می گردد.

۲. معارف

الف) معارف در معنی لغوی

✓ دانش‌ها، معرفت‌ها

ب) معنای معارف در فرهنگ معین

✓ علوم، دانش‌ها، اشخاص معروف، اهل علم و فضل

ج) معادل فارسی معارف

✓ فرهنگ، دانش‌ها

د) معارف در معنای اصطلاحی

✓ معارف جمع معرفت به شناخت‌ها، دانسته‌ها، علوم و دانشی که در

جهت تبیین منظور و موضوعی خاص به کار گرفته می‌شود، اطلاق

می‌گردد (به طور مثال، در مورد اشخاص، علوم، متن خاص و...)

۳. جنگ

الف) جنگ در معنای لغوی

✓ جدال و قتال، کارزار، ستیزه، نبرد، ناورد، پیکار، غزوه، حرب، رزم،

کشتار میان دو تن، هرگونه درگیری (ذهنی، لفظی و بدنی) افراد

با خود و یا با دیگران.

ب) ریشه‌شناسی واژه

✓ واژه جنگ با همین کاربرد، ریشه در زبان فارسی پهلوی دارد.

زبان‌شناسان بر این باورند که این واژه از ریشه هند و اروپایی

چرا این نهاد «هیئت معارف جنگ» نامگذاری شد؟ / ۳۷

(GHEMGH) به معنای حرکت و پیشروی گرفته شده است. همین

ریشه در زبان‌های دیگری نیز نفوذ کرده و منجر به ایجاد واژه‌هایی

چون qaxg و qaxgster از ریشه آلمانی کهن وارد شده است.

✓ معادل واژه جنگ در زبان انگلیسی، war است، که از نظر

زبان‌شناسان، ریشه در واژه وارهارا (varhara) در زبان فارسی

کهن دارد.

ج) جنگ در معنای مفهومی

✓ برخورد مسلحانه و عملی است مبتنی بر زور، تا دشمنان را مجبور

به انجام خواسته خود نمایند.

د) جنگ در معنای اصطلاحی

✓ جنگ درگیری سازمان‌یافته‌ای که مسلحانه و غالباً طولانی‌مدت

است و بین دولت‌ها، ملت‌ها یا گروه‌های دیگر انجام شده و با

خسونت شدید، گسیختگی اجتماعی و تلفات جانی و مالی زیاد

همراه است.

✓ در تعریف جنگ، به بیانی دیگر، می‌توان گفت: یک درگیری را

زمانی می‌توان جنگ نامید، که درجه‌ای از مقابله مسلحانه و

استفاده از فناوری‌ها و تجهیزات نظامی توسط نیروهای مسلح به

همراه بکارگیری تاکتیک‌های نظامی، تحرک عملیاتی در قالب

یک راهبرد نظامی، که محدود به پشتیبانی‌های نظامی باشد را

شامل شود.

جهت آشنایی با تعاریف مختلف جنگ، به کتاب «کلیاتی از جنگ و مواردی

از دفاع مقدس» نوشته «امیر سرتیپ ستاد ناصر آراسته» مراجعه نمایید.

جهت مشاهده نمایی از کتاب کلیاتی از جنگ و مواردی از دفاع مقدس، پردازش کنید.

نتیجه

با توجه به معانی لغوی، مفهومی و اصطلاحی «هیئت»، «معارف» و «جنگ»، وجه تسمیه «هیئت معارف جنگ» را می‌توان چنین تبیین نمود:

چرا هیئت؟

در سیره نظری و عملی هیئت‌ها، هیئت عبارتست از عده‌ای افراد (بدون محدودیت در تعداد) که عاشقانه، بی‌توقع، خالصانه، هدفمند، قانونمدار و البته قابل انعطاف برای هدفی مشخص بدون وابستگی به سازمان یا ارگانی، به طور مستقل، بدون چشمداشت و فی سبیل الله فعالیت می‌نمایند.

شهید بزرگوار صیادشیرازی با علم به معنا و مفهوم کلمه «هیئت»، این نام را برای فعالیت‌های فرهنگی، آموزشی و علمی و نظامی مجموعه‌ای که پایه‌گذارش بود، بر دیگر نام‌های مرسوم برای چنین مؤسساتی ترجیح داده، که در واقع، نزدیک‌ترین نام به افکار و عقاید ایشان بوده است. یعنی انسان‌هایی که با این مجموعه همکاری می‌کنند، بایستی دارای خصوصیات خاص اخلاقی و رفتاری باشند و برای هدفی مقدس، آن هم آگاهی بخشیدن و افزایش بصیرت نسل جوان تلاش نموده و این مجموعه بدون وابستگی به سازمان و یا ارگانی، به طور مستقل و بدون چشمداشت و فی سبیل الله به فعالیت خود ادامه دهد.

چرا این نهاد «هیئت معارف جنگ» نامگذاری شد؟ / ۳۹

تعریف «هیئت» از منظر مقام معظم رهبری در جمع مداحان

[...] همین که بنده مکرر تکرار می‌کنم تبیین، یا جهاد تبیین، تبیین کنید، روشن‌گری کنید.

هیئت محل جهاد تبیین است.

[...] یک نکته دیگر در باب هیئت این است که هیئت یک ساختاری است که هم دارای مغز و معنا است، هم دارای تحرک و پویایی است، فقط فکر و معنویت و درس و تعلیم نیست.

تحرک و پویایی هم در هیئت وجود دارد.

مغز و معنا همان مکتب است. در هیئت‌ها تبیین مکتب می‌شود، اینکه عرض می‌کنم «می‌شود»، یعنی باید بشود. طبیعت هیئت این است.

هیئت محل تبیین است، محل بیان است، محل بیان مهم‌ترین مفاهیم معارف اسلامی و معارف علوی است، محل پاسخ به سوال‌هاست، امروز جوان‌های ما سوال‌های گوناگونی دارند. درباره سبک زندگی سوال دارند، درباره مسائل اصولی سوال دارند، سوال هم بجاست.

راه مواجهه با سوال، اندیشیدن و پاسخ دادن است. این کار باید در هیئت انجام بگیرد، مرکز مهم این کار همین هیئت است.

چرا معارف؟

در جمع‌بندی تعاریفی که از کلمه معارف بیان شد، این نتیجه حاصل می‌شود که «معارف» اصطلاحی عام و فراگیر برای تبیین مطالبی است که منشأ آن آگاهی، دانش، دانسته‌های علمی، تجربی بوده و شناخت کاملی از ابعاد مختلف موضوعات مورد نظر را به همراه دارد.

مقام معظم رهبری فرمودند:

دفاع مقدس مظهر حماسه، مظهر معنویت و دینداری، مظهر آرمان خواهی، مظهر ایثار و از خودگذشتگی، مظهر ایستادگی، مظهر پایداری و مقاومت است؛ مظهر تدبیر و حکمت است و «هیئت معارف جنگ» این جهاد مقدس را روایت می کند و این روایت، خود نیز مقدس و جهاد است.

لذا با توجه به اینکه «هیئت معارف جنگ» در ابعاد مختلف جنگ تحمیلی ورود پیدا کرده است و در موضوعات مختلفی، از جمله آموزش، انتقال تجربیات جنگ به نسل جوان، تبیین تاریخ جنگ، پژوهش علمی - نظامی در حوزه دفاع مقدس و رفع ابهامات، معرفی و شناساندن شخصیت ها و قهرمانان جنگ تحمیلی، کشف ضعف ها و قوت ها، برداشت میدانی و ضبط و ثبت خاطرات رزمندگان، تاریخ شفاهی جنگ و... فعالیت می نماید و صرفاً یک مؤسسه آموزشی و یا تحقیقاتی و یا مرکز اسناد و تاریخ نگاری نمی باشد، از اینرو انتخاب کلمه «معارف» اصطلاحی است فراگیر و دربرگیرنده همه فعالیت های هیئت معارف، که توسط امیرالشهدای جمهوری اسلامی ایران، شهید سپهبد علی صیادشیرازی انتخاب و به کار گرفته شده است.

چرا جنگ؟

جنگ ها بر اساس ماهیت، محیط، هدف، دکتربین، فناوری و تجهیزات نظامی و عوارض زمین تقسیم بندی گردیده و آنچه که در واقع پاسخ به سوالی است که چرا واژه جنگ در هیئت معارف به کار گرفته شده، این است که جنگ یک مفهوم کلی و جهانی است و به طور کلی، از عملیات آفندی

چرا این نهاد «هیئت معارف جنگ» نامگذاری شد؟ / ۴۱

(تهاجمی) و عملیات پدافندی (دفاعی) تشکیل می‌گردد؛ لذا اگر جنگ تحمیلی عراق علیه ایران را از دریچه دفاعی خاص و یا آفندی خاص نگاه کنیم، نگاه کاملی به جنگ تحمیلی نکرده‌ایم، زیرا به جنگ آفندی و تهاجمی دشمن، که بسیار وحشیانه و بی‌رحمانه آغاز کرده بود، توجه نکرده‌ایم.

از طرفی، دفاع مقدس از طرف ما مبین نیکی‌ها، فضیلت‌ها و دینداری و عدالت بوده، ولی از سوی دشمن ما شامل پلیدی‌ها، رذیلت‌ها، کفر و ظلم بوده و ما همچنانکه فضیلت‌ها و دینداری نیروهای مسلح و رهبری آن را در جمهوری اسلامی بیان می‌داریم، جنایات و فجایع انجام‌شده از طرف مقابل را نیز برمی‌شمیریم، که مجموعه آنها «جنگ» را تشکیل می‌دهد. لذا در اینجا از کلمه «جنگ» استفاده شده، تا هر دو بُعد اصلی جنگ، یعنی بعد تهاجمی (آفندی) از سوی دشمن و بعد تدافعی (پدافندی) از سوی رزمندگان کشورمان را دربرگیرد.

توضیح و چرایی نام «هیئت معارف جنگ» در بیان ریاست محترم هیئت

در ملاقاتی که با مقام معظم فرماندهی کل قوا داشتم، موضوع پیشنهاد تغییر نام معارف جنگ به عناوین دیگری، که بعضی دوستان مطرح کرده بودند را پیش کشیدم. بلافاصله ایشان فرمودند: «آقای صیاد این نام را گذاشته.» عرض کردم «بله» و اظهار داشتم که دلایلی دارم برای این انتخاب از طرف شهید صیاد. معظم‌له فرمودند: «بگو.» وقتی که علت جنگ را ارائه کردم که ما به فجایع جنگ و تهاجم وحشیانه و سبوعانه از طرف صدام می‌پردازیم و از طرفی، دفاع مظلومانه، ولی شجاعانه و قهرمانانه و دین‌مدارانه در مقابل تهاجم دشمن را نیز تبیین می‌کنیم، به همین دلیل

شهید صیاد واژه «جنگ» را انتخاب کردند، تا هم یافته‌های دفاع مقدس ما و هم جنایات صدام را بتوانیم تبیین کنیم. حضرت آقا فرمودند: «دلیل خوبی است.»

ترجمہ و تفسیر مختصر آیہ ۶۹ سورہ عنکبوت

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ

(العنکبوت: ۶۹)

آیه ۶۹ سوره عنکبوت، سرلوحه و نشان معنوی هیئت معارف جنگ می‌باشد. شهید سپهبد علی صیادشیرازی با اعتقاد کامل، در تمام امور و فعالیت‌ها، طرح‌ها و دستورهای عملیاتی به این آیه شریف از قرآن مجید استناد می‌کردند و هم‌اکنون نیز این آیه مبارک سرلوحه و سرآغاز کلیه اقدامات و فعالیت‌های هیئت معارف جنگ می‌باشد.

ترجمه: و آنها که در راه ما (با خلوص نیت) جهاد می‌کنند، قطعاً به راه‌های خود هدایتشان خواهیم کرد و خداوند با نیکوکاران است.

تفسیر: آیه شریفه اشاره‌شده، آخرین آیه سوره عنکبوت می‌باشد که در آن، واقعیت مهمی بیان می‌گردد، که عصاره‌ای از تمام این سوره و هماهنگ با آغاز آن است.

خداوند می‌فرماید: راه خدا اگرچه مشکلات فراوان دارد، مشکل از نظر شناخت حق و شناخت تکلیف، مشکل از نظر مقابله با وسوسه‌های شیاطین جن و انس، مشکل از نظر مخالفت دشمنان سرسخت و بی‌رحم، مشکل از نظر لغزش‌های احتمالی... اما در اینجا یک حقیقتی وجود دارد و اینکه خداوند به شما در برابر این مشکلات، نیرو و اطمینان می‌دهد و حمایت می‌کند و اینکه کسانی که در راه خدا جهاد می‌کنند، خداوند آنها را به طرق خویش هدایت می‌کند و خداوند با نیکوکاران است.

منظور از جهاد: هرگونه تلاشی است در راه خدا، که برای او و به منظور وصول به اهداف الهی صورت گیرد. خواه در طریق کسب معرفت باشد، یا

جهاد با نفس، یا مبارزه با دشمن، یا صبر بر طاعت، یا شکیبایی در برابر وسوسه معصیت، یا در مسیر کمک به افراد مستضعف و یا انجام هر کار نیک دیگر.

کسانی که در این راه‌ها به هر شکل و صورت برای خدا مجاهده کنند، مشمول حمایت و هدایت الهی هستند.

منظور از سُبُل: راه‌های مختلفی است که به سوی خدا منتهی می‌شود. راه جهاد با نفس، راه مبارزه با دشمنان، راه علم و دانش و فرهنگ. در معنی و تفسیر «محسنین» نیز آمده است که مقام محسنین از مجاهدین فراتر است. چرا که آنان علاوه بر جهاد و تلاش در راه نجات خود، دارای مقام ایثار و احسانند و برای دیگران نیز تلاش می‌کنند.

در بیانی دیگر از تفسیر این آیه آمده است: هرکس این حقیقت قرآن را به روشنی در تلاش‌ها و کوشش‌هایش لمس می‌کند که وقتی برای خدا و در راه او به تلاش و پیکار بر می‌خیزد، درها به روی او گشوده می‌شود و مشکلات آسان گشته و سختی‌ها قابل تحمل شده و سرانجام می‌گیرد.

جمله پایانی اینکه انسان باید در این راه جهاد کند، ولی هدایت به دست خداست و همه عزیزان بدانند که این آیه شریفه قرآن کریم با اعتقاد کامل قلبی شهید صیاد شیرازی در سرلوحه کلیه کارها، دستورها، دستورالعمل‌ها، کالک‌ها و نقشه‌های عملیاتی در زمان دفاع مقدس آورده می‌شد و هم‌اکنون نیز با افتخار نشان معنوی هیئت معارف جنگ می‌باشد.

برداشت کلی از آیه شریفه

فرمانده آن فردی باید باشد که مجاهده انسان‌های رزمنده را در راه خدا هدایت کند (وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا)، تا عنایات خداوند راه را بر او و همه بنماید (لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا)، و این امر مهم میسر نمی‌شود، مگر او محسن و از محسنین باشد (الْمُحْسِنِينَ) و در این صورت، خدا با اوست (وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ) و اگر خدا با او باشد، او به نتیجه می‌رسد و اجر خویش می‌یابد؛ زیرا خداوند فرموده: إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ (توبه: ۱۲۰)

پروردگارا؛ آنچنان توفیقی به ما مرحمت کن که در تمام عمر، دست از تلاش و کوشش در راه تو باز نداریم.

خداوند؛ آنچنان اخلاصی مرحمت فرما که به غیر از تو نیندیشیم و برای غیر تو گام برنداریم.

بار الها؛ ما را از مقام مجاهدان فراتر و به مقام احسان و ایثار محسنین نائل گردان و در همه عمر، زیر پوشش هدایتت قرار ده.

آمین، یا رب العالمین

بسمه تعالی

«معارف» هیئت از جنس دین است

کواه جنگ بر این سرزمین است

حدیث اچ سه و هم هفت آذر

کتاب قصه فتح المبین است

معرفی هیئت معارف جنگ در کوتاه ترین کلام شعری:

- ❖ واژه های "معارف"، "هیئت" و "جنگ" در بیت اول، نام هیئت معارف جنگ را تداعی می کند.
- ❖ واژه "کواه"، مأموریت ما را تبیین می کند که یعنی: شاهد لحظات جنگ بوده ایم و از طرفی چون گواه هستیم، موظف به گواهی دادن می باشیم.
- ❖ حرف "بر"، نشان دهنده تحمیلی بودن جنگ است، وگرنه جا داشت که کلمه «در» آورده می شد.
- ❖ در بیت دوم به عملیات های مهم "اچ سه" نیروی هوایی و "هفت آذر" روز عملیات مروارید در دریا و همین طور نبرد زمینی "فتح المبین" به عنوان نمونه هایی از دفاع مقدس اشاره شده است.

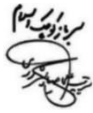
تشریح نشان هیئت معارف جنگ

کتاب آسمانی قرآن، نماد علم و حکمت

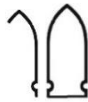
نشان جمهوری اسلامی ایران

دستخط و امضای شهید سپهبد علی
صیادشیرازی بنیانگذار هیئت معارف
جنگ

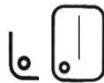
هشت پر یا ستاره ایرانی (شمسه)، در ابنیه و مساجد
اسلامی و ایرانی، به یاد هشتمین امام شیعیان
حضرت امام رضا (ع) استفاده شده است. انتخاب
عدد هشت، بیانگر هشت سال دفاع مقدس است و
دلیل وجود ششمه در نشان این است که معارف
جنگ برگرفته از مبانی دینی و فرهنگ تشیع است.

مرمی فشنگ جنگ: یادآور جنگ تحمیلی

محراب (محل حرب و مبارزه با نفس)، محل
نماز که این واجب در اول وقت برای شهید
صیاد اهمیت بالایی داشت

پلاک رزمندگان: یادآور جنگ و بدن‌های
رهاشده شهدا و جانبازان در صحنه‌های نبرد

قلم: نماد فرهنگی

در نشان معارف جنگ از دو رنگ آبی و قرمز استفاده شده است که رنگ آبی، نشان دهنده پاکی و
صفا، صداقت، صلح و دوستی و رنگ قرمز، نشان دهنده روحیه شهادت طلبی و ایثار است.